

3 (Sem-4/CBCS) POL HC 1

2 0 2 4

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL-HC-4016

**[Political Processes and Institutions in
Comparative Perspective (PPICP)]**

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) Name one country having bi-party system.

দ্বি-দলীয় ব্যৱস্থা থকা এখন ৰাষ্ট্ৰৰ নাম লিখা।

(b) Is USA a federal State?

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ হয় নে?

(c) From which Latin word, the term 'federation' has been derived?

কোনটো লেটিন শব্দৰ পৰা ইংৰাজী 'federation' শব্দটো আহিছে?

(d) Is dual citizenship a feature of federal State?

দ্বি-নাগৰিকত্ব যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য হয় নে?

(e) Name one country having multiparty system.

বহুদলীয় ব্যৱস্থা থকা এখন ৰাষ্ট্ৰৰ নাম লিখা।

(f) The concept of Nation-State got complete recognition in the year ____.

(Fill in the blank)

জাতি-ৰাষ্ট্ৰৰ ধাৰণাটোৰে সম্পূৰ্ণ স্বীকৃতি পাইছিল ____ চনত।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(g) Name one modern political scientist who is closely associated with the development of the concept of political culture.

ৰাজনৈতিক সংস্কৃতিৰ ধাৰণাৰ বিকাশৰ সৈতে ঘনিষ্ঠভাৱে জড়িত এজন আধুনিক ৰাজনীতি বিজ্ঞানীৰ নাম লিখা।

(h) The first wave of democratization came in ____.

(Fill in the blank)

গণতান্ত্ৰিককৰণৰ প্ৰথমটো ঢৌ আহিছিল ____ চনত।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(i) Name one supporter of institutional approach.

আনুষ্ঠানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

(j) In which year the Treaty of Westphalia was signed?

ৱেষ্টফালিয়া চুক্তি কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two merits of multiparty system.

বহুদলীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(b) Write two arguments in favour of proportional representation system.

সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব ব্যৱস্থাৰ সপক্ষে দুটা যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(4)

(c) Write two features of political party as given by Maurice Duverger.

মউৰিচ ডুভাৰ্জাৰে আগবঢ়োৱা ৰাজনৈতিক দলৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) Mention two federal States in the world.

বিশ্বৰ দুখন যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(e) Name two exponents of political cultural approach.

ৰাজনৈতিক সংস্কৃতি দৃষ্টিভঙ্গীৰ দুজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

3. Answer the following questions in brief
(any four) : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Write five features of new institutionalism.

নব্য আনুষ্ঠানিকতাবাদৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Write the differences between federation and confederation.

যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজ্যসংঘৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

(Continued)

(5)

(c) Discuss the conditions for the successful working of a federation.

যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ সফল কাৰ্যকাৰিতাৰ চৰ্তসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Write a short note on first-past-the-post system.

প্ৰথমে চেৰাই যোৱা পদ্ধতিৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(e) Explain the functions of political parties.

ৰাজনৈতিক দলৰ কাৰ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write short notes on civic culture and secular culture.

গৌৰ সংস্কৃতি আৰু ধৰ্মনিৰপেক্ষ সংস্কৃতিৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা।

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is new institutionalism? Discuss its types.

নব্য আনুষ্ঠানিকতাবাদ কি? ইয়াৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

24A/726

24A/726

(Turn Over)

(6)

Or / নাইবা

Political culture is an approach in comparative politics with limitations. Examine.

তুলনামূলক ৰাজনীতিত ৰাজনৈতিক সংস্কৃতি এক সীমিত দৃষ্টিভঙ্গী। পৰীক্ষা কৰা।

- (b) Discuss the various types of party systems.

দলীয় ব্যৱস্থাৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is meant by federation? Discuss the features of a federal State.

যুক্তৰাষ্ট্ৰ বুলিলে কি বুজা? এটা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the advantages and disadvantages of proportional representation system.

সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব ব্যৱস্থাৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is meant by political party? Discuss the advantages of bi-party system.

ৰাজনৈতিক দল বুলিলে কি বুজা? দ্বি-দলীয় ব্যৱস্থাৰ সুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

(7)

- (d) Trace the evolution of the concept of Nation-State in Europe after 1648.

১৬৪৮ৰ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত ইউৰোপত জাতি-ৰাষ্ট্ৰ ধাৰণাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোকপাত কৰা।

Or / নাইবা

Critically examine the current debates around Nation-State.

জাতি-ৰাষ্ট্ৰক লৈ গঢ়ি উঠা সাম্প্ৰতিক বিতৰ্কৰ সমালোচনাত্মক পৰীক্ষা কৰা।

2024

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL-HC-4026

(Public Policy and Administration in India)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention one model of public policy.

লোকনীতিৰ এটা আৰ্হি উল্লেখ কৰা।

(b) Which is the highest policy making body in the parliamentary system of government?

এটা চৰকাৰৰ সংসদীয় ব্যৱস্থাত সৰ্বোচ্চ নীতি নিৰ্বাৰণ সংস্থা কোনটো?

- (c) Which State introduced the Three-tier Panchayati Raj Institution for the first time in India?

ভাৰতৰ কোন ৰাজ্যই পোনপ্ৰথমে তিনি তৰপীয়া পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ প্ৰবৰ্তন কৰিছিল ?

- (d) Who prepares the general budget in India?

ভাৰতত সাধাৰণ ৰাজ্জেট কোনে প্ৰস্তুত কৰে ?

- (e) Through which constitutional amendment of the Indian Constitution, the Panchayati Raj Institutions were given constitutional status?

ভাৰতৰ সংবিধানৰ কিমান সংখ্যক সংবিধান সংশোধনীৰ জৰিয়তে পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানসমূহক সাংবিধানিক মৰ্যাদা প্ৰদান কৰা হৈছিল ?

- (f) In which House of the Indian Parliament, the general budget of India to be introduced first?

ভাৰতৰ সংসদৰ কোনখন সদনত প্ৰথমে দেশৰ সাধাৰণ ৰাজ্জেট উত্থাপন কৰা হয় ?

- (g) From which year did the RTI Act come into force in India?

কোন চনৰ পৰা ভাৰতবৰ্ষত তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনখন কাৰ্যকৰী কৰা হৈছিল ?

- (h) Write the name of the first Lokpal of India.

ভাৰতৰ প্ৰথমজন লোকপালৰ নাম লিখা।

- (i) Write the full form of MGNREGA.

MGNREGAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (j) In which year was the National Health Mission launched in India?

কোন চনত ভাৰতত ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাস্থ্য অভিযান আঁচনি আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

2. Answer the following in very short : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention two characteristics of public policy.

লোকনীতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (b) What do you mean by decentralization of power?

ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ বুলিলে কি বুজা ?

(4)

- (c) Mention two important features of the 73rd Constitution Amendment Act of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৭৩তম সংবিধান সংশোধনীৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (d) What do you understand by budget?

বাজেট বুলিলে কি বুজা?

- (e) What is Lokpal?

লোকপাল কি?

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

নিম্নলিখিত যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) NITI Aayog

নিতি আয়োগ

- (b) Advantages of decentralization

বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ সুবিধাসমূহ

(5)

- (c) Gram Sabha

গাঁও সভা

- (d) Right to food security

খাদ্য সুবক্ষাৰ অধিকাৰ

- (e) Demerits of centralization

কেন্দ্ৰীয়কৰণৰ দোষসমূহ

- (f) E-governance

বৈদ্যতনিক শাসন

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss the public policy making process in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ লোকনীতি নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the models of public policy.

লোকনীতিৰ আৰ্হিসমূহৰ আলোচনা কৰা।

(6)

(b) What do you mean by decentralization? Discuss the importance of decentralization in administration.

বিকেন্দ্ৰীকৰণ বুলিলে কি বুজা? প্ৰশাসনত বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নহিবা

Discuss about the Panchayati Raj System in India.

ভাৰতৰ পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the budget enactment procedure of the Indian Parliament.

ভাৰতৰ সংসদৰ বাজেট গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নহিবা

Discuss the significance of budget in public administration.

লোক-প্ৰশাসনত বাজেটৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the Right to Information Act of 2005.

২০০৫ চনৰ তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনৰ আলোচনা কৰা।

(7)

Or / নহিবা

What do you mean by social welfare? Discuss about the MGNREGA Scheme of the Government of India.

সমাজ কল্যাণ বুলিলে কি বুজা? ভাৰত চৰকাৰৰ MGNREGA আঁচনিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3 (Sem-4/CBCS) POL HC 3

2 0 2 4

POLITICAL SCIENCE
(Honours Core)

Paper : POL-HC-4036

(Global Politics)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who was the author of *Harvard Business Review* ?

Harvard Business Review ৰ লেখক কোন
আছিল ?

(2)

- (b) Write the full form of GATT.
GATT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (c) What is Westphalian model?
ৱেষ্টফেলিয়ান আৰ্হি কি?
- (d) Name any one element of globalization.
বিশ্বায়নৰ যি কোনো এটা উপাদানৰ নাম লিখা।
- (e) When was the World Trade Organization established?
কেতিয়া বিশ্ব বাণিজ্য সংগঠন (সংস্থা) প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল?
- (f) Mention any one anchor of global political economy.
বিশ্ব ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতিৰ যি কোনো এটা ভাষ্যকাৰ উল্লেখ কৰা।
- (g) What is G8?
G8 কি?

(3)

- (h) The First World Social Forum was established in 2001:
(Write True or False)
প্ৰথম বিশ্ব সামাজিক সংস্থা ২০০১ চনত প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল।
(শুদ্ধ নাইবা অশুদ্ধ লিখা)
- (i) What is green politics?
সেউজ ৰাজনীতি কি?
- (j) When did the non-Proliferation Treaty come into force?
কেতিয়া অ-সম্প্ৰসাৰণমূলক চুক্তি কাৰ্যকৰী হৈছিল?

2. Answer the following questions in short :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is globalization?
বিশ্বায়ন কি?
- (b) Write any two characteristics of globalization process according to McGrew.
মেকগ্ৰিউৰ মতে বিশ্বায়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(4)

(c) Mention any two theoretical perspectives of globalization.

বিশ্বায়নৰ যি কোনো দুটা তত্ত্বগত দৃষ্টিভঙ্গী উল্লেখ কৰা।

(d) What is NATO?

NATO কি?

(e) What is One Belt One Road?

এক বেল্ট এক পথ কি?

3. Write short notes on the following (any four) :

5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Four concepts of globalization

বিশ্বায়নৰ চাৰিটা ধাৰণা

(b) New modernism

নতুন আধুনিকতাবাদ

(c) Transnational Corporations—TNCs

প্ৰান্তীয় দেশীয় নিগম বা কোম্পানী

(5)

(d) Global civil society

বিশ্ব অসাময়িক সমাজ

(e) Climate change

জলবায়ু পৰিৱৰ্তন

(f) The post-Cold War world order

শীতল যুদ্ধোত্তৰ যুগৰ বিশ্ব ব্যৱস্থা

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss about the consequences of globalization.

বিশ্বায়নৰ পৰিণাম সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or /নাইবা

Write about the genesis and growing of global economy.

বিশ্ব অর্থনীতিৰ সৃষ্টিৰ বৃত্তান্ত আৰু বিকাশৰ বিষয়ে লিখা।

(b) Highlight about the major international environment agreement.

পৰিবেশ-সম্পর্কীয় আন্তর্জাতিক চুক্তিসমূহৰ মুখ্যত্বৰ বিষয়ে লিখা।

(6)

Or/নাইবা

Mention the causes behind the proliferation of nuclear weapons in the world.

বিশ্বত পাবমাণৱিক অস্ত্ৰশস্ত্ৰৰ বিকাশৰ আঁৰত নিহিত হৈ থকা কাৰণবোৰ উল্লেখ কৰা।

(c) Critically evaluate the principles of combating global terrorism.

বিশ্ব সন্ত্রাসবাদ দমনৰ নীতিসমূহৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

Or/নাইবা

What is human security? Describe about the UNDP's view on human security.

মানৱ নিৰাপত্তা কি? মানৱ নিৰাপত্তাৰ ওপৰত বাস্তৱসংঘৰ উন্নয়নমূলক কাৰ্যসূচীৰ দৃষ্টিভঙ্গী বৰ্ণনা কৰা।

(d) What do you understand by bipolar? Write about the emergence of multipolarity in global politics.

দ্বিমেক বুলিলে কি বুজা? বিশ্ব ৰাজনীতিত আৱিৰ্ভাৱ ঘটাবলৈ বহুমেক বিভাজনৰ বিষয়ে লিখা।

(7)

Or/নাইবা

What is global governance? Discuss about the basic issues of global governance.

বিশ্ব শাসন পৰিচালনা কি? বিশ্ব শাসন পৰিচালনাৰ মূল বিচাৰ্য বিষয়সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
